

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
Τομ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αρ. Πρωτ. 3624

• ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΤΕΥΧΟΣ 204 • 18ος ΧΡΟΝΟΣ • ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

ΚΩΔ. 2181

• MONTHLY EDITION • NR. 204 • 18th YEAR • MARCH 2011

COD. 2181

ΔΡΑΣΗ

Εργατοϋπαλληλικό
Κέντρο
Αθηνών

E-mail: eka@otenet.gr
http://www.eka.org.gr

22.03.2011: Παγκόσμια Ημέρα Νερού

Το νερό είναι ένα κοινωνικό αγαθό και το δικαίωμα πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό είναι βασικό ανθρώπινο δικαίωμα. Η χρόνια έλλειψή του σε εκτεταμένες περιοχές του πλανήτη οδηγεί ή/και συντηρεί την ακραία φτώχεια, επιδεινώνει τις συνθήκες ζωής και απειλεί την ίδια την επιβίωση. Η κατάσταση στον Πλανήτη από πλευράς προστασίας του υπέρτατου αυτού ανθρώπινου δικαιώματος είναι ανησυχητική, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι και στον ανεπτυγμένο κόσμο δεν υπάρχουν προβλήματα.

Η κλιματική αλλαγή αλλάζει το τοπίο σε σχέση με τους παραδοσιακούς τρόπους διαχείρισης των υδατικών πόρων, θέτοντας νέες προτεραιότητες. Η πλειονότητα των επιπτώσεων εξ αιτίας του φαινομένου του θερμοκηπίου συνδέεται άμεσα με το νερό και αφορά στη μείωση των αποθεμάτων γλυκού νερού λόγω της αύξησης των ακραίων καιρικών φαινομένων, στην τήξη των παγετώνων που τροφοδοτούν με νερό εκατομμύρια ανθρώπων που εξ αυτού του γεγονότος μπορεί να μετατραπούν σε περιβαλλοντικούς πρόσφυγες, στην εξάπλωση των μολυσματικών ασθενειών μέρος των οποίων συνδέονται με το ακατάλληλο νερό, στις διαταραχές στην βιοποικιλότητα η οποία φιλοξενείται στο νερό και συντηρείται από αυτό.

Στην περιοχή της Μεσογείου οι

κλιματικές αλλαγές θα συντελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα συγκριτικά με άλλες περιοχές του πλανήτη. Στο εξής, τα διαστήματα έντονης ξηρασίας και παρατεταμένου καύσωνα, αναμένεται να εναλλάσσονται συχνότερα με υγρές περιόδους που θα χαρακτηρίζονται από ισχυρές καταιγίδες, προκαλώντας αλλού πυρκαγιές στα δάση, αλλού φαινόμενα λειψυδρίας κι αλλού καταστροφές λόγω πλημμύρας. Οι τομείς της οικονομίας

που φαίνεται να επηρεάζονται περισσότερο από τις επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών στους υδατικούς πόρους είναι η γεωργία, η ενέργεια, η υγεία, η αναψυχή.

Η διαχείριση των υδατικών πόρων στη νέα εποχή

της κλιματικής απορρύθμισης θα αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά στη χώρα μας, μόνο μέσα από την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης υδατικής πολιτικής, ενταγμένης σε μια ευρύτερη στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη και το περιβάλλον καθώς το νερό, καθορίζει τις δυνατότητες ανάπτυξης προσδιορίζοντας πολλές φορές τη βιωσιμότητά τους.

Επομένως ένα νέο εναλλακτικό αειφορικό μοντέλο ισόρροπης διαχείρισης των υδατικών πόρων είναι αναγκαίο για μια ανάπτυξη που θα είναι οικονομικά αποδοτική, κοινωνικά δίκαιη, αλλά και οικολογικά εφικτή, συμβατή με τη φέρουσα ικανότητα του περιβάλλοντος.

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

• 22.03.2011: Παγκόσμια Ημέρα Νερού • Ασφαλείς εργασίες συντήρησης στην πράξη - Παράγοντες επιτυχίας • Περιβαλλοντικά νέα

IN THIS ISSUE

• World Water Day 2011 • Safe Maintenance in practice - Success factors • Environmental news

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

Ασφαλείς εργασίες συντήρησης στην πράξη - Παράγοντες επιτυχίας*

Τα κτήρια και οι εγκαταστάσεις που δεν συντηρούνται τακτικά παύουν προοδευτικά να είναι ασφαλή όχι μόνο για τους ανθρώπους που εργάζονται σε αυτά αλλά και για το ευρύτερο κοινό. Οι συνθήκες εργασίας σε μηχανήματα που δεν συντηρούνται σωστά ούτε τακτικά παύουν να είναι ασφαλείς για τους χρήστες τους, ενώ δημιουργούνται κίνδυνοι και για τους άλλους εργαζόμενους. Η συντήρηση είναι απολύτως αναγκαία για τη διασφάλιση ασφαλών και υγιών συνθηκών εργασίας, καθώς και για την πρόληψη επιβλαβών επιπτώσεων, οι ίδιες όμως οι εργασίες συντήρησης αποτελούν δραστηριότητα υψηλού κινδύνου. Οι εργοδότες οφείλουν να προστατεύουν τους εργαζομένους τους από πιθανές πηγές κινδύνου που σχετίζονται με την εργασία. Σύμφωνα με την έκθεση «Ασφαλείς εργασίες συντήρησης στην πράξη», πολλές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ασφαλιστικοί οργανισμοί και αρχές έχουν αναπτύξει καινοτόμες πρακτικές για την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με τις εργασίες συντήρησης.

Οι κυριότεροι παράγοντες πρόληψης των κινδύνων κατά τις εργασίες συντήρησης

• Δέσμευση της διοίκησης και ενδοεπιχειρησιακή νοοτροπία (κουλτούρα) ασφαλείας

Η δέσμευση της διοίκησης και η καλλιέργεια νοοτροπίας (κουλτούρας) ασφαλείας είναι καθοριστικές για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία γενικά, πολύ περισσότερο δε κατά τη διάρκεια των εργασιών συντήρησης. Η δέσμευση της διοίκησης είναι ενδεχομένως το μοναδικό στοιχείο που καθορίζει πολύ περισσότερο από κάθε άλλο τη νοοτροπία (κουλτούρα) ασφαλείας στους κόλπους μιας επιχείρησης. Καθορίζει τους πόρους (χρόνο, ανθρώπινο δυναμικό, χρήματα) που διατίθενται για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, ενώ παρέχει περισσότερα κίνητρα για την προστασία της υγείας και της ασφαλείας σε ολόκληρη την επιχείρηση.

• Συμμετοχή των εργαζομένων

Η ενεργή συμμετοχή των εργαζομένων στη διαχείριση της ασφαλείας και της υγείας είναι σημαντική για τη διαμόρφωση μιας νοοτροπίας ευθύνης των εργαζομένων, για την προστασία της ασφαλείας σε όλα τα επίπεδα και για την αξιοποίηση των μοναδικών γνώσεων που έχει κάθε εργαζόμενος για το εργασιακό του αντικείμενο. Πολύ συχνά, οι εργαζόμενοι έχουν ήδη υπόψη τους και μπορούν να προτείνουν πρακτικούς τρόπους για την εξάλειψη ή τον περιορισμό των κινδύνων.

• Σωστή εκπόνηση εκτίμησης κινδύνου

Πριν από την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας συντήρησης πρέπει να εκπονείται εκτίμηση κινδύνου. Οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμετέχουν στην αρχική εκτίμηση κινδύνου και είναι πιθανό να χρειαστεί η εκπόνηση περαιτέρω εκτιμήσεων κατά τη διάρκεια των εργασιών συντήρησης.

• Λήψη μέτρων πρόληψης σύμφωνα με τις αρχές πρόληψης

Τα μέτρα πρόληψης μπορούν να καθοριστούν και να

εφαρμοστούν βάσει των αποτελεσμάτων της εκτίμησης κινδύνου. Είναι σημαντικό να εφαρμόζονται πάντοτε οι αρχές πρόληψης (εξάλειψη – υποκατάσταση – μηχανικές λύσεις – διοικητικοί έλεγχοι – χρήση μέσων ατομικής προστασίας).

• Συνδυασμός μέτρων πρόληψης

Τα μέτρα πρόληψης έχουν μεγαλύτερη επιτυχία όταν χρησιμοποιούνται συνδυαστικά. Για παράδειγμα, η εκπόνηση εκτιμήσεων κινδύνου και η εφαρμογή διαδικασιών ασφαλείας και ασφαλών συστημάτων εργασίας πρέπει να υποστηρίζεται από πρωτοβουλίες που αφορούν στην ανάπτυξη ασφαλών ατομικών συμπεριφορών, την κατάρτιση και στην πληροφόρηση.

• Ασφαλείς διαδικασίες εργασίας και σαφείς κατευθυντήριες οδηγίες για τις εργασίες συντήρησης

Πρέπει να διαμορφώνονται εκ των προτέρων καλά καθορισμένες ροές εργασίας για κάθε εργασία συντήρησης, καθώς και να γνωστοποιούνται με σαφή τρόπο και να γίνονται κατανοητές οι ασφαλείς διαδικασίες εργασίας. Πρέπει να προβλέπονται επίσης διαδικασίες για την αντιμετώπιση απρόοπτων συμβάντων. Σε ένα ασφαλές σύστημα εργασίας πρέπει να προβλέπεται το ενδεχόμενο διακοπής των εργασιών σε περίπτωση απρόβλεπτου προβλήματος ή προβλήματος που υπερβαίνει τις αρμοδιότητες ή την επαγγελματική επάρκεια των εργαζομένων.

• Αποτελεσματική και συνεχής επικοινωνία

Όλες οι πληροφορίες που σχετίζονται με τις εργασίες συντήρησης πρέπει να γνωστοποιούνται σε όλους ανεξαιρέτως τους ενδιαφερόμενους. Αυτό αφορά όχι μόνο τους εργαζόμενους που ασχολούνται με τη συντήρηση αλλά και εκείνους που ενδέχεται να επηρεαστούν από αυτήν ή που εργάζονται ενδεχομένως σε κοντινή απόσταση. Ζωτικής σημασίας κρίνεται η επικοινωνία μεταξύ των υπαλλήλων συντήρησης και παραγωγής, καθώς και μεταξύ των διαφόρων εξωτερικών συνεργατών (υπεργολάβων).

• Συνεχής βελτίωση/ανάπτυξη

Οι επιδόσεις στον τομέα της ασφαλείας και της υγείας κατά τη διάρκεια των εργασιών συντήρησης πρέπει να αξιολογούνται και να βελτιώνονται συνεχώς βάσει ελέγχων και επιθεωρήσεων, βάσει των αποτελεσμάτων των εκτιμήσεων κινδύνου και της διερεύνησης συμβάντων, ατυχημάτων και παρ' ολίγον ατυχημάτων και βάσει της ανατροφοδότησης εκ μέρους των εργαζομένων, των εξωτερικών συνεργατών (υπεργολάβων) και του προσωπικού που είναι αρμόδιο για την ΥΑΕ.

• Κατάρτιση σε θέματα ασφαλείας

Οι εργαζόμενοι που εκτελούν εργασίες συντήρησης, των υπεργολάβων συμπεριλαμβανομένων, πρέπει να έχουν άριστη γνώση του εργασιακού τους αντικείμενου. Πρέπει επίσης να λαμβάνουν εκπαίδευση σε θέματα ασφαλείας και υγείας και να ενημερώνονται για τους κινδύνους που

σχετίζονται με συγκεκριμένες εργασίες καθώς και για τις ασφαλείς διαδικασίες εργασίας. Οι εργοδότες υποχρεούνται εκ του νόμου να παρέχουν πληροφόρηση και κατάρτιση για τα θέματα ασφαλείας και υγείας σε όλους τους εργαζόμενους που το χρειάζονται, συμπεριλαμβανομένων των έκτακτων υπαλλήλων και των εξωτερικών συνεργατών (υπεργολάβων).

• Ένταξη των εργασιών συντήρησης στο γενικό σύστημα διαχείρισης της υγείας και της ασφάλειας

Οι εργασίες συντήρησης και οι πιυχές που σχετίζονται με την υγεία και την ασφάλεια, καθώς και όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία, πρέπει να εντάσσονται ως αναπόσπαστο τμήμα στο γενικό σύστημα διαχείρισης της υγείας και της ασφάλειας που εφαρμόζει κάθε επιχείρηση. Το σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας πρέπει να αναπτύσσεται και να βελτιώνεται διαρκώς.

Πρόληψη μέσω σχεδιασμού – Εξάλειψη των πηγών κινδύνου στο στάδιο του σχεδιασμού

Ένας από τους καλύτερους τρόπους πρόληψης και ελέγχου των επαγγελματικών κινδύνων που σχετίζονται με τις εργασίες συντήρησης είναι η έγκαιρη αντιμετώπισή τους κατά τη διαδικασία του σχεδιασμού των κτηρίων και των εγκαταστάσεων, του εργασιακού περιβάλλοντος, των υλικών, των μηχανημάτων και του εξοπλισμού.

Η έκθεση «Ασφαλείς εργασίες συντήρησης στην πράξη» περιέχει αρκετά παραδείγματα συνεκτίμησης της συντήρησης κατά τη φάση του σχεδιασμού.

Στο παράδειγμα που αναφέρει το Εθνικό Ινστιτούτο Έρευνας της Πολωνίας (CIOP-PIB), σε ένα μηχάνημα περιέλιξης τοποθετήθηκε μηχανισμός διακοπής της λειτουργίας του με αυτόματο σύστημα ανίχνευσης κινδύνου, για την πρόληψη τυχόν αναπάντεχης εκκίνησης του μηχανήματος κατά τη διάρκεια των εργασιών συντήρησης. Η συνεκτίμηση μελλοντικών ζητημάτων συντήρησης κατά το στάδιο σχεδιασμού του μηχανήματος συνέβαλε στην εξάλειψη των κινδύνων και στην ελαχιστοποίηση των πιθανοτήτων τραυματισμού κατά τη συντήρηση ή την επισκευή του μηχανήματος.

Άλλο παράδειγμα είναι η δημιουργία εργαστηρίων συντήρησης κινητήρων της εταιρείας Air France Industries στο αεροδρόμιο Orly, κατά τη διάρκεια των οποίων χρησιμοποιήθηκε εργαλείο προσομοίωσης που συνέβαλε στον εντοπισμό, ήδη από το στάδιο του σχεδιασμού, ζητημάτων ασφαλείας, εργονομίας ή παραγωγής.

Σε συνεργασία με τον TNO, τον Οργανισμό Εφαρμοσμένης Επιστημονικής Έρευνας των Κάτω Χωρών, η εταιρεία NedTrain που εδρεύει στις Κάτω Χώρες εκπόνησε πιλοτικό πρόγραμμα για τον σχεδιασμό εργαστηρίου συντήρησης τρένων υψηλής ταχύτητας. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν, διατυπώνοντας τη γνώμη τους, διάφοροι ενδιαφερόμενοι. Χάρη στη συμμετοχική αυτή προσέγγιση προέκυψαν διάφορες καινοτομίες, όπως η δημιουργία αυτόματου ρομπότ ανύψωσης, ώστε να μη χρειάζεται οι τεχνικοί να σηκώνουν βαριά φορτία, καθώς και λύσεις για τη βελτίωση της ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε ύψος.

Σωστή συντήρηση στη χημική βιομηχανία

Κατά τη συντήρηση εγκαταστάσεων και αγωγών που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, ο κίνδυνος επαφής με αυτές δεν μπορεί να αποφευχθεί τελείως με τη χρήση τεχνικών μέσων. Πάντοτε απομένουν χημικά υπολείμματα σε σημεία όπου δεν υπάρχει ορατότητα. Στις εγκαταστάσεις της BASF στο Ludwigshafen της Γερμανίας, 225 μονάδες παραγωγής τροφοδοτούνται με χημικές ουσίες σε υγρή και αέρια μορφή μέσω αγωγών μήκους άνω των 2 000 χλμ. Για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων, η BASF εφάρμοσε διάφορα μέτρα ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης μιας καλά καθορισμένης ροής εργασιών η οποία καλύπτει κάθε στάδιο των εργασιών συντήρησης, από την εκτίμηση κινδύνου [με σύστημα έκδοσης συνοδευτικού σημειώματος οδηγίων (Begleitschein)] πριν από την έναρξη των εργασιών μέχρι την εκ νέου συναρμολόγηση των αγωγών μετά το πέρας των εργασιών. Επιπλέον, η διοίκηση στηρίζει ενεργά την κατάρτιση τόσο του δικού της προσωπικού όσο και των εξωτερικών συνεργατών, ενώ ενθαρρύνει την ανάπτυξη μιας συμμετοχικής νοοτροπίας (κουλτούρας) για την ασφάλεια στην εργασία.

Από το 2003, οπότε εφαρμόστηκε το σύστημα έκδοσης συνοδευτικού σημειώματος οδηγίων, αποφεύγονται πλέον τα σοβαρά ατυχήματα που προκαλούνται από επικίνδυνες ουσίες κατά τη διάρκεια των εργασιών συντήρησης. Ο συνολικός αριθμός ατυχημάτων στο εν λόγω εργοστάσιο είναι σημαντικά χαμηλότερος του μέσου όρου της χημικής βιομηχανίας.

Γενική συντήρηση συμβατικού θερμοηλεκτρικού σταθμού

Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χρειάζονται τακτική συντήρηση για να λειτουργούν ομαλά και αποδοτικά. Οι σχετικές εργασίες συντήρησης είναι περίπλοκες και συνεπάγονται ενδεχομένως κινδύνους για τους εργαζόμενους. Η Electrabel στο Βέλγιο ανέπτυξε ένα σύστημα διαχείρισης γενικών εργασιών συντήρησης στο εργοστάσιό της στο Langerlo, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει σαφώς καθορισμένες δομές επικοινωνίας και ενσωματώνει τα ζητήματα ασφαλείας και υγείας σε ολόκληρη τη διαδικασία. Σε μια γενική συντήρηση συμμετέχουν πολλοί εξωτερικοί συνεργάτες (υπεργολάβοι), γεγονός που αποτελεί πρόσθετο παράγοντα κινδύνου. Η Electrabel ανέπτυξε μια επιχειρησιακή διαδικασία συνεργασίας με τους εξωτερικούς συνεργάτες, η οποία καλύπτει τους συναφείς κανονισμούς για την υγεία και την ασφάλεια που πρέπει να γνωρίζουν οι εξωτερικοί συνεργάτες, καθώς και όλους τους κανόνες που ισχύουν ειδικά για το εργοστάσιο στο Langerlo.

Περισσότερες πληροφορίες

<http://osha.europa.eu/en/publications/reports/TEW-E10003ENC/view>

* Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΝΕΑ

Από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Κλιματική αλλαγή και επιχειρηματικότητα»

Παρασκευή 18 Μαρτίου 2011, στο Αμφιθέατρο του ΥΠΕΚΑ Μεσογείων 119, ώρα έναρξης 9.30

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

09.00-09.30 Προσέλευση-Εγγραφή
συμμετεχόντων
09.30-10.00 Χαιρετισμοί

A' Ενότητα **Επιστημονικό, θεσμικό, πολιτικό πλαίσιο**
10.00 -11.00 **Έλενα Γεωργοπούλου**, Δρ Χημικός Μηχανικός - Περιβαλλοντολόγος, κύρια Ερευνήτρια Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών
Σεβαστιανός Μοιρασγενής, Δρ Ενεργειακής Οικονομίας, κύριος Ερευνητής Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών
Ευθύμιος Βιδάλης, Πρόεδρος Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
11.00-11.15 Συζήτηση

11.15-11.30 Διάλειμμα

B' Ενότητα **Επιτυχημένα παραδείγματα επιχειρηματικότητας στον τομέα της κλιματικής αλλαγής**
11.30 -12.30 **Ναυσικά Ζευγώλη** Corporate Responsibility Professional VODAFONE
Βρασίδης Ζάβρας Γενικός Διευθυντής Τομέα Πράσινης Επιχειρηματικότητας Τράπεζας Πειραιώς
Απόστολος Κάκκος Διευθύνων Σύμβουλος LAMDA Hellix
12.30-13.00 Συζήτηση

Γ' Ενότητα **Επιτυχημένα παραδείγματα επιχειρηματικότητας στον τομέα της κλιματικής αλλαγής**
13.00-14.00 **Δημήτρης Λάλας**, Καθηγητής - Δρ Αεροναυπηγός FACE3TS A.E.
Ευτύχης Σαρτζετάκης, Av. Καθηγητής Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Θέμις Κριαρά, Sustainability, Health & Safety Manager Thomas Cook Northern Europe Resorts & Hotels
14.00-14.30 Συζήτηση - Κλείσιμο

Πληροφορίες: Έφη Χαϊδοπούλου
Τηλ. 210-8089271 εσ. 112
Email: info@ekpa.minenv.gr
http://www.ekpa.gr

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Επικίνδυνες Ουσίες: Ενημέρωση, Πρόληψη, Προστασία

Για:

- Στεγνοκαθαριστήρια - Εργασίες καθαρισμού
- Αρτοποιεία
- Συνεργεία αυτοκινήτων
- Ξυλουργεία - Επιπλοποιεία

Οι εκδόσεις διατίθενται στο ΕΚΑ. Γλώσσες Ελληνικά, Αλβανικά, Ρουμανικά και Ρωσικά.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλώ επικοινωνήστε:

Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ)

Κεντρική Υπηρεσία

Δ/ση Προγραμματισμού & Συντονισμού Τεχνικής & Υγειονομική Επιθεώρησης

Δραγατσανίου 8 10110 Αθήνα

e-mail : ypersepe@otenet.gr

Ιδιοκτήτης: ΕΚΑ • Εκδότης: **Στάβυ Σαλουφάκου**, Πρόεδρος ΕΚΑ • Την **"ΔΡΑΣΗ"** επιμελείται η υπεύθυνη του Τμήματος Περιβάλλοντος και Διεθνών Σχέσεων, **Δρ Χριστίνα Θεοχάρη**. • Τιμή Τεύχους 0.5 ευρώ.

Διεύθυνση: ΕΚΑ, Γ Σεπτεμβρίου 48B, 104 33 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 210 88 36 917, 210 88 41 818, FAX: 210 88 39 271

e-mail: eka@otenet.gr - http://www.eka.org.gr

Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου, με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.